

Ohje alaikäisten koskemattomuuden turvaamiseksi

OHJEEN TARKOITUS

Tämä ohje perustuu lakiin lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä (148/2014) /1/

Ohjeen tarkoituksena on kuvata toimintamallit, joilla suojataan nuoria seksuaaliselta hyväksikäytöltä, henkiseltä ja fyysiseltä väkivallalta sekä päihteiden käytöltä tai sen kokemiselta. Lisäksi ohje kuvaa toimenpiteet koskemattomuuden rikkomistilanteessa.

Hämeen Pelastusliiton nuorisotyötä tekevät pääasiassa jäsenyhdistysten nuorisotoiminnassa mukana olevat henkilöt, ja jäsenyhdistyksillä tulee olla omaan toimintaansa liittyen tämänkaltainen ohje. Lisäksi jäsenyhdistysten tulee huolehtia siitä, että HPL:n nuorisotoimintaan lähetetään vastaavien ohjeiden mukaisesti nuorisotoimintaan soveltuvaksi todettuja henkilöitä.

Hämeen Pelastusliiton toiminnassa noudatetaan tämän ohjeen lisäksi myös Oikeusrekisterikeskuksen yhdessä vapaaehtoistoimijoiden kanssa laatimaa toimintaohjetta. /2/

HPL toiminnassa mukana olevien aikuisten tulee tutustua tähän ohjeeseen sekä ym. lakiin ja toimintaohjeeseen.

Ohjetta sovelletaan myös HPL:n alueiden järjestämään nuorisotoimintaan.

EPÄASIALLISEN KOHTELUN ENNALTAEHKÄISY JA MUU LASTEN SUOJELU

HPL:n kaikessa toiminnassa noudatetaan ehdotonta fyysisen koskemattomuuden sekä häirinnän, ahdistelun ja kiusaamisen nollatoleranssia. Alaikäisten toiminnassa tämän valvontaa suoritetaan erityisen tarkasti ja muulloinkin kuin ohjatussa toiminnassa. Esimerkiksi leireillä osastosta vastaavilla henkilöillä on velvoite suorittaa valvontaa tarpeen mukaan myös vapaa-ajalla ja yöaikaan.

Nuoret ovat HPL:n tilaisuuksissa osaston vastuuhenkilön vastuulla alkaen omalla paloasemalla tapahtuvasta kokoontumisesta siihen hetkeen kun tilaisuus on vastuuhenkilön toimesta ilmoitettu päättyneeksi.

HPL:n toiminnassa alaikäiset eivät saa käyttää mitään päihteitä. Samoin ohjaajat eivät saa käyttää päihteitä tai esiintyä päihtyneenä nuorten kanssa toimiessaan.

ALAIKÄISTEN KANSSA TOIMIVIEN RIKOSTAUSTAN SELVITTÄMINEN

Palokunta selvittää palokuntanuorten kanssa toimivien aikuisten rikostaustan henkilön liittyessä mukaan toimintaan. Selvityksen piiriin katsotaan kuuluvaksi nuoriso-osaston nimetyt johtaja ja täysi-ikäiset tai täysi-ikäistyvät kouluttajat sekä leireillä ja kilpailumatkoilla nuorten kanssa yöpyvät henkilöt ja leirien toimihenkilöt. Rikostaustan selvittämisellä halutaan välttää seksuaali-, väkivalta- tai huumausainerikoksiin syyllistyneiden henkilöiden pääsy toimintaan ja alaikäisten kanssa kanssakäymiseen. Rikostaustan selvittäminen tehdään HPL jäsenpalokunnan

toimesta sen omien ohjeiden mukaisesti henkilön omalla suostumuksella. Rikosrekisteriotteen hakemisesta aiheutuvat kustannukset maksaa palokunta. Otteen sisällön perusteella palokunta tekee päätöksen, annetaanko vapaaehtoiselle nuorisoin kanssa toimimiseen liittyviä tehtäviä. Palokunta saa lähettää HPL:n nuorisotoimintaan vain sellaisia vapaaehtoisia, joista palokunta on tehnyt myönteisen päätöksen.

TOIMINTA HÄIRINNÄN TAPAHTUESSA

Jokaisella on velvollisuus ilmoittaa välittömästi tilaisuuden vastuuhenkilölle tai muulle aikuiselle jos joutuu itse jonkun ei-toivotun teon kohteeksi tai näkee toisen kokevan tällaista kohtelua. Toiminnassa halutaan luoda ilmiantoon kannustava ilmapiiri ja ilmiantajia ei saa koskaan tuoda julki tai rangaista. Kaikki ilmiannot, valitukset ja epäilyt tarkistetaan huolellisesti. Kaikkiin tapauksiin puututaan välittömästi ja johdonmukaisesti tekemällä kaikille osapuolille selväksi säännöt ja käytökseen puuttumisen syy.

Rikosepäilyn kyseen ollessa otetaan viipymättä yhteys poliisiin ja lasten vanhempiin. Osapuolten ei anneta olla tekemisissä keskenään ilman valvontaa.

Viitteet:

- /1/ Laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä (148/2014):
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140148>
- /2/ TOIMINTAOHJE Lasten turvallisuutta lisäävät toimintatavat ja vapaaehtoisten rikostaustan selvittäminen:
<https://www.soste.fi/wp-content/uploads/2021/05/2014-SOSTE-julkaisu-Lasten-turvallisuutta-lisaavat-toimintatavat-ja-vapaaehtoisen-rikostaustan-selvittaminen.pdf>

Tämä ohje on hyväksytty HPL:n hallituksen kokouksessa 18.8.2016.